

Sysa, Paweł S.

Skład Towarzystwa Naukowego Warszawskiego : (kadencja 1998-2000) : Wspomnienia pośmiertne : Wiesław Barej (1934-2000)

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 62 - 63, 105-107

2000

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Profesor Paszkowski był również inicjatorem powołania dwóch czasopism elektronicznych. W 1960 r. pod auspicjami Komitetu Elektroniki i Telekomunikacji PAN powstał „Przegląd Elektroniki” (obecnie „Elektronika”), w którym funkcję redaktora pełnił od początku jego powstania przez 30 lat i nadal był członkiem Rady Programowej. W 1968 r. założył angielskie czasopismo „Electron Technology” i był jego pierwszym redaktorem naczelnym. Był również redaktorem serii wydawniczych poradników technicznych i współtwórcą pomocy naukowych.

Za osiągnięcia naukowe i wychowawczo-dydaktyczne Profesor otrzymał trzy Nagrody I stopnia Ministra Szkolnictwa Wyższego i Nauki. Otrzymał również wysokie odznaczenia państwowe: Krzyż Oficerski i Komandorski Orderu Odrodzenia Polski, Order Sztandaru Pracy II i I klasy oraz wiele medali i odznak resortowych.

Zmarł w Warszawie 13 sierpnia 2000 r.

Wiesław Koliński

WIESŁAW BAREJ (1934–2000)

W dniu 14 listopada 2000 r. zmarł Profesor Wiesław Barej, powszechnie ceniony fizjolog weterynaryjny, profesor zwyczajny Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, członek zwyczajny TNW, członek korespondent PAN, doktor honoris causa SGGW.

Wiesław Barej urodził się 22 stycznia 1934 r. w Stoczku Łukowskim na Podlasiu. Po ukończeniu szkoły średniej w Siedlcach, rozpoczął w roku 1951 studia na Wydziale Weterynaryjnym Uniwersytetu Warszawskiego. Już jako student podjął w 1955 r. pracę w Katedrze Fizjologii Zwierząt Wydziału Weterynaryjnego – w tym okresie Wydział był już włączony do SGGW. Studia ukończył w 1957 r. Katedrą Fizjologii Zwierząt Wydziału Weterynaryjnego SGGW związany był cały Jego rozwój naukowy. Doktoryzował się w 1962 r., habilitował w 1967 r., profesorem nadzwyczajnym został w 1976 r. a prof. zwyczajnym w 1982 r.

Od początku swej działalności naukowej zajmował się zagadnieniami procesów fermentacyjnych w przedżołądkach przeżuwaczy. Zainicjowane

wówczas badania nad metabolizmem aminokwasów w przewodzie pokarmowym zwierząt żywionych paszami białkozastępczymi miały istotne znaczenie teoretyczne i aplikacyjne. Wiele prac poświęcił zagadnieniom detoksykacji jonu amonowego w wątrobie i innych tkankach oraz wykazaniu oddziaływania tego jonu na metabolizm organizmu w wyniku uwalniania adrenaliny. Nowatorskie badania nad synchronizacją czynności endo- i egzokrynowych trzustki oraz wspólnej regulacji motorycznej i wydzielniczej jelit i trzustki ugruntowały światową pozycję Jego i Katedry.

Prof. Wiesław Barej jest autorem i współautorem ponad 200 publikacji. Większość Jego oryginalnych prac ukazała się zagranicznych wydawnictwach. Kierował dwoma wieloletnimi grantami (z USA) przyznanymi w ramach Fundacji im. M. Skłodowskiej-Curie, grantem Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej w Wiedniu oraz wieloma krajowymi projektami badawczymi. Był stypendystą m.in. Fundacji im. A. v. Humboldta. Wyróżnił się jako wspaniały nauczyciel akademicki i wychowawca młodej kadry naukowej. Organizował i sprawował opiekę nad studiami doktoranckimi. W czasie 30-letniego okresu kierowania przezeń Katedrą Fizjologii Zwierząt wypromowano w niej 42 doktorów, 15 doktorów habilitowanych oraz 5 profesorów, znanych na arenie międzynarodowej. Za osiągnięcia naukowe, a zwłaszcza za rozwój kadry naukowej i kierowanie Katedrą w latach 1969–1999, został wyróżniony w 2000 r. indywidualną nagrodą Ministra Edukacji Narodowej. Wcześniej Jego osiągnięcia naukowe uhonorowano licznymi nagrodami: Ministra Szkolnictwa Wyższego, Ministra Zdrowia, Ministra Rolnictwa i Czechosłowackiej Akademii Nauk.

Profesor zawsze wykazywał dużą aktywność na polu organizacyjnym nauki. Dzięki właściwościom Jego charakteru, życzliwości, otwartości i umiejętności nie narzucania siłą swych racji, był chętnie wybierany do pełnienia funkcji w rozmaitych gremiach. W r. akad. 1975/76 był prodziekanem Wydziału Weterynaryjnego, w latach 1976/81 dyrektorem Instytutu Fizjologii Zwierząt, 1981–1987 prorektorem SGGW ds. nauki, a następnie rektorem SGGW (1987–1990). Od roku 1991 przewodniczył Komitetowi Nauk Weterynaryjnych PAN, członkiem korespondentem Polskiej Akademii Nauk został wybrany w 1994 r. Był aktywnym członkiem rad naukowych Instytutu Fizjologii i Żywienia Zwierząt PAN w Jabłonie, Instytutu Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN w Olsztynie – jako wiceprzewodniczący, a także Instytutu Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN w Jastrzębcu, oraz Państwowego Instytutu Weterynarii w Puławach. Był członkiem Rady Naukowo-Technicznej przy Ministrze Rolnictwa. Wiele lat był członkiem Centralnej Komisji ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych, pełniąc w ostatnich trzech kadencjach funkcje przewodniczącego

Sekcji Nauk Biologicznych i Rolniczych. Od początku powstania Komitetu Badań Naukowych był jego członkiem i pełnił funkcję przewodniczącego Zespołu Nauk Rolniczych i Leśnych. Był nadto członkiem Rady Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej, ostatnio pełnił także obowiązki delegata do Komitetu Programowego „Life” w 5. Programie Ramowym Unii Europejskiej. Działal w towarzystwach naukowych (PTNW, PTF, PTZ, TNW), uczestniczył w pracach komitetów redakcyjnych krajowych i zagranicznych czasopism naukowych, m.in. zainicjował wydawanie kwartalnika „Polish Journal of Veterinary Sciences”. Za swoje osiągnięcia naukowe i organizacyjne w obszarze nauki został odznaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim i Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Edukacji Narodowej, odznaczeniem honorowym Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych – Pro Scientia Veterinaria Polona, Złotą Odznaką „Za Zasługi dla SGGW” oraz innymi odznaczeniami i wyróżnieniami. Szczególnym uznaniem dla zasług Profesora Wiesława Bareja poniesionych dla rozwoju nauki i swej macierzystej Uczelni było nadanie Mu 20 stycznia 2000 r. najwyższej godności akademickiej – tytułu *doctora honoris causa* SGGW.

Profesor Wiesław Barej wyróżniał się zawsze swymi zdolnościami, a przy tym niezwykłą pracowitością i pogodą ducha, do ostatnich swych dni i to mimo niszczącej Go choroby. Odnoszone sukcesy naukowe oraz uzyskiwane liczne dowody uznania nie zmieniły serdecznego wobec innych stosunku Profesora, zawsze pozostawał człowiekiem skromnym. Takim określali Go licznie zebrani uczniowie, przyjaciele i życzliwi Mu ludzie w czasie uroczystości nadania Mu tytułu *doctora honoris causa* SGGW oraz niedługo później odprowadzając na ostatnią ziemską drogę.

Nauka i weterynaria polska poniosły dotkliwą stratę. Odszedł od nas człowiek niezwykle aktywny twórczo, pełen nowych badawczych propozycji. Serdeczna pamięć o Profesorze Wiesławie Bareju na zawsze pozostanie wśród nas.

Paweł S. Sysa